

12.10.22.

6-А

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Культурні надбання Давнього Єгипту.

Мета уроку: розглянути культурну спадщину Стародавнього Єгипту, умови та особливості розвитку єгипетської культури, особливості релігійних вірувань єгиптян, розвивати вміння роботи з історичними джерелами, картою атласу, користуватися енциклопедіями; виховувати, повагу до культурної спадщини різних народів.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/-WJAGdUwInw>

1. Опрацюйте опорний конспект:

The diagram shows a box labeled "Культура" (Culture) at the top. Two arrows point down from it to two separate boxes: "Матеріальна" (Material) on the left and "Духовна" (Spiritual) on the right. Below the diagram, the text reads: **Культура** — це сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людським суспільством. Виявами культури є писемність, наука, освіта, література, архітектура, мистецтво, музика. Below this text are three images: on the left, a painting of two figures in traditional Egyptian attire; in the center, a photograph of the Great Sphinx and pyramids; on the right, a painting of the heads of several Egyptian pharaohs wearing crowns.

Релігія та міфологія

Єгиптяни вірили, що природою та життям людей управляють боги. Про це свідчать єгипетські міфи — чарівні оповідання про богів. Єгиптяни не тільки розповідали про своїх богів, а й малювали їх на стінах палаців і гробниць, зображували у вигляді скульптур. Блакитне небо вони вважали богинею Нут і уявляли її то жінкою, то небесною короною із зірками на тілі. Сонце — то бог Ра в золотому човні; його символом був жук скарабей. Так само, як скарабей скочує лапками кульку з болота, бог сонця Ра щодня котить сонячну кулю по небу, вважали єгиптяни. Найбільше вони шанували бога сонця, який дає життя людям, рослинам, тваринам. Жуків скарабей, зроблених з коштовного каміння або фаянсу, часто знаходять археологи під час розкопок. Богів у Стародавньому Єгипті було дуже багато. Їх зображали на стінах гробниць і храмів з людським тілом і з головами різних тварин. Наприклад, грізну

богиню війни Сохмет уявляли у вигляді жінки з головою левиці; бога мудрості та письма Тота — у вигляді чоловіка з головою ібіса — великого птаха, схожого на журавля. Єгиптяни вважали, що людей колись виліпив на гончарному крузі бог-баран Хнум. Богиню краси та кохання Хатор уявляли з головою корови. Дуже шанували богиню-кішку Бастет, яка знищувала мишей і берегла врожай. Вірили, що крокодил у водах Нілу — це бог Собк. Якщо необережну людину з'їдав крокодил, вважали, що бог виявив їй велику ласку. У спеціальних басейнах єгиптяни тримали приручених крокодилів із золотими браслетами на лапах і золотими сережками у вухах. Єгиптяни шанували могутню річку Ніл. Він щороку покривав поля родючим намулом і дарував людям високі врожаї. Ніл під час розливу називали «Хапі» і поклонялися йому як богові.

Зооморфізм — представлення богів в образах тварин, а священних тварин — як втілення сутності богів.

Єгипетська писемність.

Писемність в Єгипті виникла 5 тис. років назад. Єгипетське письмо називають **ієрогліфи**. Єгиптяни вірили, що письмо подарував їм Тот, бог мудрості. Але пройшли роки і тисячоліття, і писемність була забута, і ніхто не міг прочитати її. В ХІХ ст. розпочалися археологічні розкопки. Археологи знайшли залишки розкішних палаців, величних храмів, квартали ремісників, знайшли письмена на каміннях, кістках, глині, папірусі. Великими зусиллями учені розшифрували писемність більшості народів Давнього Сходу. Але ні один учений не міг прочитати єгипетські письмена.

В 1821 г. французький учений Жан Шампольон розшифрував ієрогліфи. Це сталося випадково. Перший успіх прийшов в 1808 році, Франсуа вдалося розгадати декілька знаків. Шампольон помітив, що деякі ієрогліфи обведені овалом. Він подумав, що це, царські імена Птолемея і Клеопатри. Під єгипетські ієрогліфи учений підставив грецькі букви і зрозумів, як по - єгипетські пишуться імена Птолемей і Клеопатра. Так поступово були розшифровані ієрогліфи. Овальні рамки, в які обведені імена фараонів, називались «картушкою». Картуш – кільце царя, що символізує «космос», «вічність»

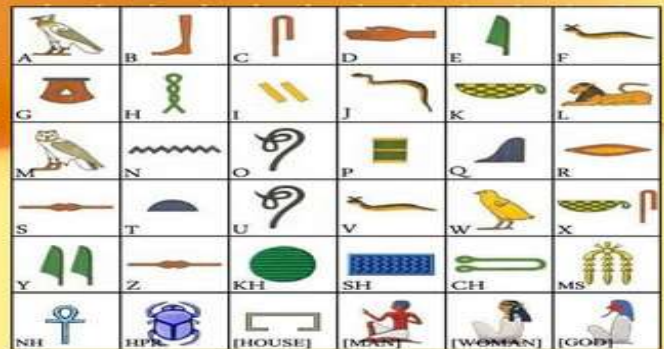
і воно повинно було охороняти власника. Записи робились на папірусі – єгипетським очереті, що росте на берегах Нілу. Папірус був дорогим матеріалом, і єгиптяни його берегли. Часто вони використовували старі папіруси для нових записів, попередньо змивши з нього фарбу.

Писемність

У розвитку будь-якого стародавнього суспільства настає час, коли виникає потреба в появі писемності

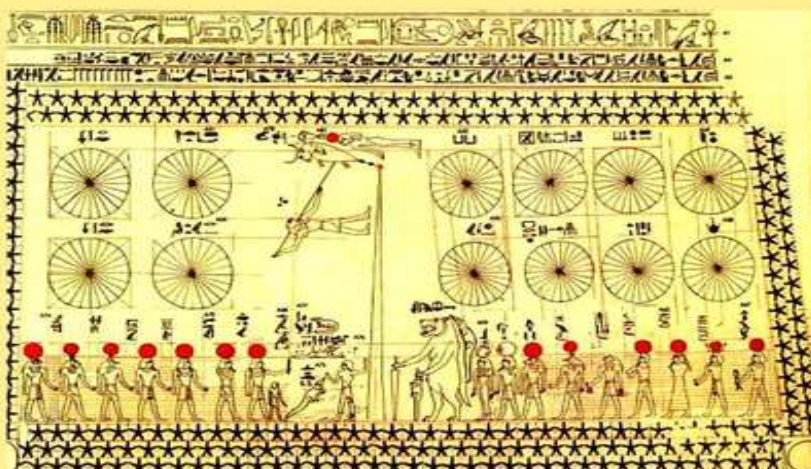
.Малюнок зображував речення, слово або склад

Першими країнами, де люди навчилися записувати необхідну їм інформацію, були Дворіччя та Єгипет. Перші письмові знаки являли собою малюнки — *ієрогліфи*. У давньоєгипетському письмі було понад 750 ієрогліфів

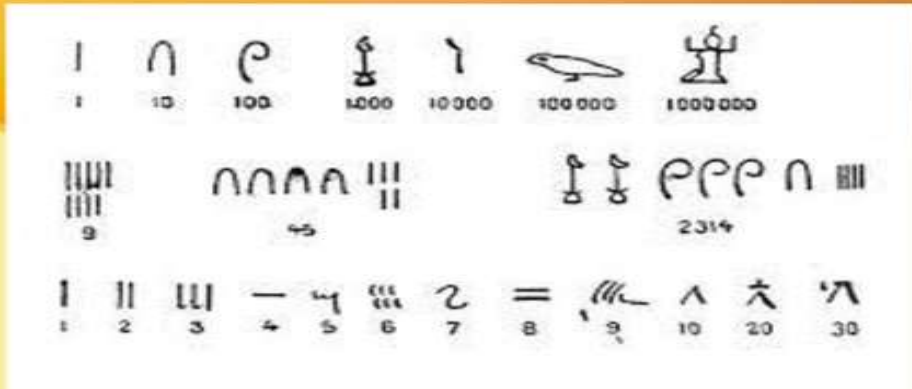
Астрономія

На основі спостережень за зірками вже в III тис. до н.е. єгиптяни створили власний сонячний календар.

За ним рік мав 365 днів і поділявся на дванадцять частин. Кожна з них мала по 30 днів. П'ять днів, що лишалися, додавали в кінець року. Вони були святковими. Давньоєгипетський рік розпочинався 19 липня, коли сходила зірка Сиріус та розливався Ніл.

Наукові знання

Математика.

єгиптяни використовували чотири арифметичні дії: додавання, віднімання, множення та ділення. Для чисел у них існували спеціальні позначення. Одиниці зображали рисочками, десятки – значками у вигляді підкови, сотні у вигляді скрученої мотузки, тисячі – лотоса. десятки тисяч – зігнутого пальця, сотні тисяч – птаха, мільйони – фігурою сидячого бога. Тому, наприклад, число 50 складалося з п'яти знаків 10.

Архітектура. Єгипетські піраміди.

Єгиптяни сприймали свого царя як живого бога. Для них він був наділений надприродною силою, що допомагала виявляти мудрість у державних справах, здобувати перемоги у війнах, підтримувати непорушність світового порядку. Царя вважали сином бога сонця Ра. Згодом, коли головним богом став Амон, царя почали називати сином Амона-Ра.

Фараон турбувався про своє потойбічне життя ще на землі. Він починав будувати собі гробницю, як тільки сходив на трон. Величина усипальниці символізувала велич царя-бога. На лівому березі Нілу, край пустелі Сахари, височать знамениті єгипетські піраміди — кам'яні гробниці фараонів. Піраміди здавна вважалися одним із семи чудес світу. Араби склали приказку: «Усе на світі боїться часу, а час боїться пірамід». До нашого часу збереглося близько ста пірамід. Колись їх було більше, але частина з них зруйнована, а деякі засипав пісок, що постійно насувається з пустелі.

Найвищі піраміди — фараонів Хеопса, Хефрена і Мікеріна — збудовані майже 5 тис. років тому. Біля них здіймається Велетенська кам'яна статуя Сфінкса — фантастичної істоти з тулубом лева і головою фараона. «Батьком жаху» називають араби-кочівники цю статую. Людей ще в давнину вражали велетенські розміри пірамід. Висота найбільшої з них — піраміди Хеопса — 137 м. Учені стверджують, що колись вона

була ще вищою. Щоб обійти піраміду довкола, треба пройти по піску цілий кілометр. Відомо, що піраміду будували впродовж 20 років, а дорогу до неї — 10 років.

Піраміди

Археологи нарахували 80 єгипетських пірамід. Самі знамениті три великі піраміди біля Гізи: Хеопса (Хуфу), Хефрена (Хафра) і Мекеріна (Менкаура)

Царі Єгипту — фараони

Цариця Хатшепсут — перша серед найвродливіших

Тутмос III — завойовник

Нефертіті

Ехнатон — фараон-реформатор

Рамзес II — воїн і будівничий

фараон Тутанхамон

цариця Клеопатра

Домашнє завдання: прочитати пар.12. Складіть письмово таблицю у зошиті

«Основні культурні досягнення єгиптян»

Галузь культури	Основні досягнення
Релігія	-

	-
	-
	-
Освіта, писемність	-
	-
	-
Наука	Математика-
	Медицина-
	Астрологія-
Архітектура	

**Завдання надсилайте на освітню платформу Human,
вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com**